

OPINIA PRAWNA

do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zmiany uchwały nr LXXXIII/2368/22 w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem

/projekt obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej – druk nr 3354/.

1. Do projektu uchwały zgłaszam następujące uwagi.

Utworzenie parku kulturowego regulują przepisy ustawy z dnia 23 lipca *o ochronie zabytków i opiece na zabytkami*.

W myśl art. 16 ust. 1 przywołanej ustawy rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* przewiduje zatem w art. 16 ust. 1 odpowiedni tryb tworzenia parków kulturowych, w których uczestniczy każdorazowo wojewódzki konserwator zabytków.

Z tego uregulowania można wysnuć wniosek, że istnieje nie tylko konieczność zasięgnięcia opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków co do zamiaru utworzenia parku kulturowego, ale także co do treści konkretnej uchwały ustanawiającej park kulturowy, a co za tym idzie również uchwał nowelizujących taki akt prawa miejscowego.

Z uwagi na brak zaopiniowania przedmiotowego projektu uchwały przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie, może powstać przyczyna natury formalnej, powodująca możliwość wydania przez Wojewodę Małopolskiego rozstrzygnięcia nadzorczego, zgodnie z kompetencjami wskazanymi w art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

2. Opiniujący chciałby również przywołać treść przepisu art. 16 ust. 1a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* w brzmieniu: *„Rada gminy ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu prac nad utworzeniem parku kulturowego, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących projektu uchwały o utworzeniu parku kulturowego, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia”*.

Podobny tryb należałoby przyjąć również w odniesieniu do podjęcia prac nad zmianą obecnie obowiązującej uchwały Nr LXXXIII/2368/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem.

Należy również podnieść, iż Rada Miasta Krakowa w tym trybie dokonywała już zmiany parku kulturowego utworzonego na mocy uchwały Nr CXV/1547/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Stare Miasto.

Przystąpienie do zmiany przepisów dotyczących tegoż parku kulturowego zostało poprzedzone uchwałą Nr XXXVII/621/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia o podjęciu prac nad zmianą uchwały Nr CXV/1547/10 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Stare Miasto.

W ocenie opiniującego zmiana Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem powinna nastąpić w analogicznym trybie.

Wprowadzanie zmian w uchwale w sprawie parku kulturowego powinno nastąpić w tym samym trybie co jego utworzenie.

Stanowisko takie zostało również zaprezentowane w „Zasadach tworzenia Parku Kulturowego, zarządzania nim oraz sporządzania planu jego ochrony”. Zasady stanowią materiał instruktażowy dla gminnych samorządów terytorialnych, autorów planów ochrony, wojewódzkich i samorządowych konserwatorów zabytków. Zasady te zostały przyjęte w dniu 6 października 2005 r. przez Radę Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury.

3. Wymagane byłoby również przeprowadzenie konsultacji społecznych w przedmiocie projektu uchwały.

W Gminie Miejskiej Kraków kwestię tą reguluje uchwała Nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Konsultacje takie były przeprowadzane również w przypadku utworzenia i zmiany przywołanego już Parku Kulturowego Stare Miasto czy też Parku Kulturowego Nowa Huta.

Konsultacje społeczne są jedną z istotniejszych instytucji demokracji bezpośredniej w gminie, jak też sposobem partycypacji obywatelskiej w podejmowaniu decyzji publicznych, umożliwiającym mieszkańcom zajęcie stanowiska w określonych sprawach. Chodzi tu o udział mieszkańców w procesie decyzyjnym, jako konsultantów wypracowujących kształt podejmowanych decyzji rekomendujących rozwiązania, czy wreszcie dzielących z organami gminy odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

Zatem pomimo niewiążącego charakteru konsultacje pozostają ważnym elementem procesu decyzyjnego, służą jego uspołecznieniu, są formą uczestniczenia elementu zewnętrznego w procesie podejmowania decyzji. (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 czerwca 2020 r., sygn. akt II OSK 3930/19). W tym stanie rzeczy zasadnym jest przyjęcie, iż tryb wprowadzania zmian do planu kulturowego winien być tożsamy z jego uchwaleniem a zatem za konieczne, wymagane i celowe należy (należałoby) uznać przeprowadzenie konsultacji społecznych w przedmiocie zawartym w treści opiniowanego projektu

4. Za nieprawidłowy należy uznać termin wejścia w życie uchwały, który został określony w § 3 projektu uchwały.

Uchwała rady gminy w sprawie utworzenia parku kulturowego, a więc także w sprawie jego zmiany stanowi akt prawa miejscowego i wchodzi w życie po uprzednim ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w tym przypadku Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) (1.) *Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. (2.) W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.*

Korekty wymagają również błędy natury stylistycznej czy pisarskiej to jest: podanie w tytule projektu uchwały pełnej nazwy nowelizowanej uchwały: „w sprawie zmiany uchwały Nr LXXXIII/2368/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Kazimierz ze Stradomiem”; w podstawie prawnej projektu uchwały Rady Miasta Krakowa przytoczenie pełnej nazwy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; w § 1 projektu uchwały po „wyrazach 2022” wpisanie w miejsce wyrazów „ro” skrótu „r.”.

Również w § 1 projektu uchwały należałoby dokonać odpowiedniej korekty i zastosować prawidłową nazwę Parku Kulturowego to jest „Kazimierz **ze** Stradomiem” (wyłuszczenie opiniującego).

5. Zgodnie z § 4 ust. 2 uchwały Nr II/9/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, zmienionej uchwałami Nr LVI/1645/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 kwietnia 2021 r. oraz Nr LXXVI/2167/22 z dnia 12 stycznia 2022 r. koniecznym jest uzyskanie opinii Prezydenta Miasta Krakowa i właściwej komisji.

6. Tryb podjęcia uchwały - jedno czytanie (§ 34 ust. 1 Statutu Miasta Krakowa - tekst jednolity: Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 2019 roku poz. 7074 z późn.zm.).

7. Wymagana większość głosów - zwykła; głosowanie jawne.

Otrzymują:

- **Kancelaria Rady Miasta Krakowa,**
- a.a